

בז:

אין צדין פרק שלישי ביצה

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

ועל

החלה שנממא לא ידונה בטקופה. פרש"י דלמא חזי לי
לאכילה הא טמאה היא לי להסקה תחת תכשילו אין שורפין
קדשים ביו"ט ובית ירמיה לפני כלבו דלמא חזי לי להסקה
גבי תרומת חמץ ומריה לפני כלבו וי"ל דמניה כלבו א"ע דאין

כאן שום טורח וזו ביעורו וכשם שאין
שורפין כך אין מנערים דרממא
כדלמא אין מדליקין בשמן שרפה
ביו"ט ואע"פ שהו"א נזכר יו"ט להדליק
לזכר אכילה וקשה דהא דאין שורפין
קדשים ביו"ט היינו טעמא משום
טורח מלאכה לעשות א"ל ולעסוק
בשריפתו אכל הכא כשנתן החלה
לפני כלבו אין כאן שום טורח מלאכה
לכן י"ל דלמא אין נמנה לפני כלבו
משום דמנחה נשרפה כדלמא נשנת
דף (ה). כשם שמנחה לשורף הקדשים

שנממא ק' מנחה לשורף את התרומה
שנממא אכל גבי תרומת חמץ
דקמאר מריה לפני כלבו לא מריי
כשנממא אלא משום ביעור חמץ
ולכן אינה לריבה שריפה וכן משמע
בתורה דף (ג). דחשיב לה לתרומה
טמאה כהדי הנשרפין וקמאר הנשרפין
לא יקברו ומ"מ קשה דהכי מדמה
תרומה לקדשים למימר שאין שורפין
תרומה ביו"ט אימא שאני שריפת
קדשים דלית נכו זכר זכר הדיוט כלל
לך אין שורפין אלא תרומה דלזכר
הדיוט להסקי תחת תכשילו דהא אימא
ישרפו ביו"ט תחת תכשילו דהא אימא
זכר זכר נפש ומיך רבינו יחאק
דחת תכשילו האיל ואית ביה נמי
זכר גבוה בטל ליה זכר הדיוט אלא
זכר גבוה והי כאלו כולו של גבוה
וראיה מדליל (דף יט.) דלמא חזי לי
נדרים ונדבות אין קרבינ ביו"ט
ואפילו שלמים ואמאי והא שלמים
זכר הדיוט אית כהו אלא ודאי בטל
ליה חלקו אלא חלק גבוה והי כאלו
כולם לגבוה הכא נמי גבי תרומה
ימא הכי וקשה לפי זה דא"כ לית
ואמרינן אפילו חיקא ר' יוחנן
שמן, ומתנין בשמחה
ביו"ט וסודר ר' שמעון
בשחיז כעבר יו"ט בחיים
ומתו ביו"ט שאסורין
לטליל. הניחא דלמא
בר אמר משמיה דרבא
דאמר מור ר' שמעון
בבעלי חיים שמתו
שאסורין. אלא למיך
חלוק היה ר' שמעון
אפילו בבעלי חיים שמתו
ביו"ט. שמתו לטליל
וליתום לפני הכלבים,
כאן אימא ליתמא,
תרמא ועירי למשנתו
בבהמת קדשים שנתנה
קבורה, ואסור להאכילה
לכלבים, לפיכך לא
ידונה מקומה, ואמרינן
מתני' נמי דיקא דברמא
קדשיה, הא,
עליה ועל החלה, עליה
דומא דחלה, מה חלה
דקא אף בהמה קדש.
דייקין מינה טעמא
דיהא בהמת קדשים, הא
בהמה דחולין לטליל
ביו"ט מותר לטליל
אליהו דר' שמעון,
הניחא למיך חלוק היה
ר' שמעון בבעלי חיים
שמתו שמתו לטליל,
אלא למיך מור היה
שאסורין באימא

דש"י משום שזון קדשים: ד"ד
גריפת

זו אצל זו ואומר זו כזו תניא אבל
בסלע הריני עמך בשתים אבל

א"ב"ט שיו"ל קא משייל היכי הוה עובדא כי
הא דההוא גברא דאיתיו בוכרא לקמיה
דרבא אפניא דמעלי יומא טבא הוה יתיב
רבא וקא חייף רישיה דלי עיניה וחזייה
למומיה א"ל זיל האידנא ותא למחר כי אחא
למחר אמר היכי הוה עובדא א"ל הוה שריין
שערי בהך גיסא דהוצא והוה איהו באידך
גיסא בהדי דבעי למיכל עייל רישיה ופרטיה
הוצא לשפותיה א"ל דלמא את גרמת ליה
א"ל לא ומנא תימרא דגרמא אסור דרמא
ימא לא היה בו אין לי אלא שלא ידעיה בו
מום ימניין שלא יגרם לו על ידי דבר אחר
שלא יביא בצק או דבילה ויניח לו על גבי
האון כזו שיבא הכלב וישלנו ת"ל יכל מום
ימא מום ואמר כל מום: מתני' יכל בהמה
שמתה לא ידונה במקומה ומעשה ושאול
את רבי טרפון עליה ועל החלה שנממא
ונכנס לבית המדרש ושאל ואמרו לו לא
יזום במקומם: גמ' לימא תנן סתמא דלא
כר' שמעון (ד'תנן) ר' שמעון אומר "מחתכין
את הדלועין לפני הבהמה ואת הנבלה לפני
הכלבים" ר' יהודה אומר אם לא היתה נבלה
מערב שבת אסורה אפילו תימא ר' שמעון
מורה ר' שמעון בבעלי חיים שמתו שאסורין
הניחא למיך בר אמרינן משמיה דרבא
דאמר מודה היה רבי שמעון בבעלי חיים
שמתו שאסורין שפיר אלא למיך בריה דרבי
יוסף משמיה דרבא דאמר חלוק היה רבי
שמעון אפילו בבעלי חיים שמתו שמתו
מאי אימא למימור ה"תרומה ועירי בבהמה
קדשים דיקא נמי דתני עליה ועל החלה
שנממא מה חלה דקדישא אף בהמה
דקדישא אלא טעמא דקדישא אף דחולין
שריא הניחא למיך בריה דרבי יוסף משמיה
דרבא דאמר חלוק היה ר' שמעון אף בבעלי
חיים שמתו שמתו שפיר אלא למיך בר
אמרינן משמיה דרבא דאמר מודה היה רבי
שמעון בבעלי חיים שמתו שאסורין מאי
אימא למימור הכא במאי עסקין ובמסוכנת
ורברי הכל: מתני' אין נמנין על הבהמה
אין נמנין אמר רב יהודה אמר שמואל יאין
פוסקין דמים לכתחלה על הבהמה ביו"ט היכי
עביד אמר רב מביא שתי בהמות ומעמידן
נמי הכי יאמר אדם לחברו הריני עמך
בסלע הריני עמך בשתים אבל אומר לו הריני עמך
לשליש ולרביעי: מתני'

וכ"ע שיו"ל קא משייל. פעמים שהיה טרוד בעיו"ט ומשרפה המומין
אומר לו לך עכשיו וזה שאלו על המום איך בל לו
מפני שנחשדו ההנים על הכבורות להטיל בהם מום כדמין
דף (ה). כל המומין הראויים לנא כדירי אדם רועי ישראל נחמנים
רועי כהנים אין נחמנים וזכר להביא
עדים שמאליו בל לו: הסווא גברא.
ההוה: דלי עיניה. נשא עיניו:
הווא. נדר של קוליס: הוה שדיין
שערי ככך גיסא דהווא. שודין
היו מושלם מעבר לגדר והכבור
היה לעבר השני: ופרטיה לשפופיה.
קדש שפופיה. והיא שניה במומי
הכבור שפופיה שנממא על העולם הוא
יכיר: אם גרמא ליה. מדעת נחת
השעורים שם שנממא על הכבורות
מפני טורח הגדול והיחלה שהוטל
עליו שיראל אינו מטפל בו אלא
שלשה מדשים ונותן לכהן: לא יחיה.
קרי ביה לא יחיה: ה"ג מום לא יחיה
בו אין לי אלא כו'. אי כתב מום ולא
כתב כל לא היה לו לאסור גרמא
אלא נמיתה מום ממש אלא עכשיו
אמר מום לאסור נמיתה מום ממש
ואמר כל מום לאסור גרמא:
מתני' חלה שנממא. אינה ראויה
לכהן היס דהא נאכילה אסורה
לעולם ובהסקה או לחמה ללבו ביו"ט
אסור דאין מנעין קדשים טמאים
מן העולם ביו"ט ואפילו ע"י אכילה
במה דק"ל שכן שורפין קדשים
ביו"ט ולא חמא דוקא שריפה משום
דהנערה שאל לזכר שריפה דהא אין
מדליקין בשמן שרפה ביו"ט הנערה
לזכר היא דהלקת נר ביו"ט זכר
אכילה היא ומותרת אפילו הכי בשמן
שרפה לא והוא שכן מרומה שנממא
דגזרת הכתוב היא שאין קדשים
טמאים מתנערים ביו"ט דרממא
אחשבה להנערת דמכא כהא ישרף
(ויקרא יז) הלך מלאכה היא: גמ'
ואם נגלה לפני כלבים, וכשנממא
בשנת קמאר מדפליג רבי יהודה עלה
ואמר אם לא היתה נבלה מע"ש
אסורה לפי שאינה בין המוכן: כבעלי
חיים. כהמה נפירה בין השמשות:
שמו. ביו"ט: שאסורין. וכי שריא
במסוכנת בין השמשות דעמיה
עליה להאכילה לכלבים: ככהמה
קדשים. שאסורה כהמה וטעונה
קבורה ואינה נפירה דמיה העמיה
והערה אי נמי אין פודין קדשים
להאכיל לכלבים ואפילו למאן דאמר
פודין ביו"ט לא פרקי לה הלך לא
חזיא: אלא טעמא דקדשים. כיון
דיקא מתני' למתנייה דומיא דחלה על
כרחך שמעין מינה דדוקא כקדשים
נקט ופרינן אלא טעמא דקדשים
בתמייה: הא דחולין שריא. ללבים
ולא מתקרא משום מוסאף: הניחא
למיך כהה דרבי יוסף כו'. אימא

למיך כהה דרבי יוסף כו'. אימא

תורה אור השלם

1. ראשון בי יקריב וזה
שלישם ליל לסליל בדר
או לדרבה בבקר או
בצאן חמין יהיה לזכרון
כל נוסח לא יהיה בו.
ויקרא כב כא

גילוי הש"ס

רש"י ר"ה אין אף אף
וב"י ר"י ר"י לקמן דף
י"א ד"ה משום חמץ
וממך: בא"ר בספר
קריא. מלשון דש"ס סוסה
ד"ה אין וכן בעולה וז"ל
וזהו בתמייה ח' ועי'
פסד: דף ק"ע ע"ב:

מוסף רש"י

אמר מום ואמר כל
מום. למיך מום לא יחיה
זו מ' למיכת מום כל
מום. לנכות סוסה (מחנות
ו). מחבתין
הדלועין. התלשין ומהו
סממן לא למאכל כהמה
קרימי אלא ללם. נכח
ק"ו ולא אמרינן חיקין הן
לכמה דמאכל אדם הן
(שם ק"ו) ולא אמרינן
טרמא דלא זכר הוא
(דש"י ג.) ואת הבהמה.
שנממא היס וכן
השמשות עומת
לחם ויפיה מתחין
(שם ק"ו) ואע"פ
דבין
השמשות לא היתה עומת
לחם כלבים, אפילו הכי
שרי. דלית לן מוקא בשנת
(דש"י ג.) מודה היה ר'
שמעון. דלע"ז דלמך
מתחין הנבלה לפני
הכלבים. הני מילי בתוספת
דדשיות עליה לחמול
לכלבים. אלא מודה היה
כדלמך חיים. שמתו
בכחיה שמתו שאסורין
(שם ק"ו).

1. נראה דל"ל דכיון דתמייה היס תמייה דשמי' עליה לחמול וזכר בריך כהן ע"ש.
2. וראשון בי יקריב וזה שלישים ליל לסליל בדר או לדרבה בבקר או בצאן חמין יהיה לזכרון כל נוסח לא יהיה בו.
3. וזהו בתמייה ח' ועי' פסד: דף ק"ע ע"ב.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones